

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтв
Кафедра декоративно прикладного мистецтва та дизайну

«Допущено до захисту»
В.о. завідувача кафедри
_____ Хомякова А.П.
«__» _____ 2023 р.

Реєстраційний № _____
«__» _____ 2023 р.

ПРОЄКТУВАННЯ СУЧАСНОЇ ВЕСІЛЬНОЇ СУКНІ З ЕЛЕМЕНТАМИ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ

Кваліфікаційна робота студентки
групи ДО– 19
ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 022 Дизайн
Кушнерук Вікторії Русланівни
Керівник: к.пед.н., ст. викладач
Хомякова Анна Петрівна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS __ Кількість балів ____

Голова ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Кушнерук Вікторія Русланівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавав(ла) і не одержував(ла) недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело. Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомлений(а). Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВЕСІЛЬНІ СУКНІ ТА ВИШИВКУ...6	
1.1 Мода весільної сукні, від минулих століть до сьогодення.....6	
1.2 Історія української вишивки12	
1.3 Сучасні бренди з виготовлення вишитого одягу.....18	
Висновки до розділу 1.....20	
РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТУВАННЯ СУЧАСНОЇ ВЕСІЛЬНОЇ СУКНІ З ЕЛЕМЕНТАМИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ.....22	
2.1 Джерела натхнення.....22	
2.2 Робота над сукнею, вишивкою та аксесуарами.....23	
2.3 Економічна складова проєкту.....30	
Висновки до розділу 2.....31	
ВИСНОВКИ.....32	
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....33	
ДОДАТКИ.....36	
Додаток А.....36	
Додаток Б.....41	

ВСТУП

Актуальність теми. Весільна індустрія є великим і прибутковим сегментом галузі моди. Щороку тисячі пар одружуються і шукають ідеальну весільну сукню. Весільна сукня є особливим предметом одягу, який має велике значення для нареченої. Це один із найважливіших елементів її весільного образу і може бути ключовим фокусом нареченого в цей особливий день. Виготовлення весільних суконь вимагає високого рівня майстерності і досвіду в дизайні одягу. Вони зазвичай мають складні деталі, витончену вишивку, додаткові прикраси та ручну роботу. Вишивка у весільних сукнях є важливим елементом дизайну, який може додати красу, розкіш та унікальність до сукні.

Для дизайнера це може бути викликом і стимулом для розвитку його технічних навичок, а теоретичні дослідження традицій та історії виготовлення весільних суконь з елементами вишивки допоможуть зберегти та відтворити культурну спадщину України і підтримати розвиток весільної моди з урахуванням культурних особливостей. Вишивка у весільних сукнях дозволяє нареченій виразити свою особистість, додати унікальність та створити незабутній вигляд на її особливий день. Вона створює можливість для дизайнерів розкрити свою творчість та майстерність, надаючи сукні вишуканості та елегантності.

Декорування весільної сукні українською вишивкою буде гарним рішенням для українки, яка виходить заміж. Вишивка в наш час набуває нових обертів та стає справжнім трендом не тільки в Україні, а й в усьому світі. Враховуючи актуальність дослідження, було обрано **тему** кваліфікаційної роботи «Проектування сучасної весільної сукні з елементами української народної вишивки».

Мета роботи полягає у дослідженні витоків української вишивки, її символіки та подальше використання вивченого матеріалу у створенні сучасної весільної сукні.

Для досягнення мети маємо вирішити такі **завдання**:

1. Проаналізувати моду на весільні сукні.
2. Вивчити історію української вишивки.
3. Зробити аналіз сучасних брендів, що створюють вишитий одяг.
4. Розробити сучасний дизайн весільної сукні.
5. Створити відповідні аксесуари та оформити вишивку.
6. Обґрунтувати економічну складову проекту.

Об’єкт дослідження: етапи проектування та створення весільної сукні з вишивкою за сучасними тенденціями та зверненням до історичної спадщини.

Предмет дослідження: проектування весільної сукні з елементами української народної вишивки.

Джерела і методи дослідження: письмові матеріали: книжки, статті, наукові роботи, інтернет-ресурси. Візуальні матеріали: готові роботи дизайнерів, музейні експонати, фото з інтернет-ресурсів.

Для проекту використані такі **методи дослідження:** дослідницький, порівняння, художньо-композиційний, системний аналіз, узагальнення отриманих даних, історичний метод.

Практичне значення одержаних результатів. У проекті ми розробили 5 моделей весільних суконь та подали їх у вигляді ескізів, серед поданих варіантів ми обрали один та виготовила його в матеріалі.

Результати дослідження апробовано на I Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Мистецька освіта: традиції, сучасність, перспективи» (м. Кривий Ріг, 12 травня 2023 р.).

Структура дослідження. Робота складається з пояснювальної записки, яка містить два розділи, висновки до кожного розділу, загальні висновки, список використаної літератури, ілюстративні додатки. Загальний обсяг основної частини – 32с. , кількість ілюстрацій в додатках –39 .

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВЕСІЛЬНІ СУКНІ ТА ВИШИВКУ

1.1 Мода весільної сукні, від минулих століть до сьогодення

Почати історію весільних суконь варто з 15 ст., саме цим періодом датовані перші збережені пам'ятки про весільне вбрання. 15 століття – епоха готики, красуні цього часу носили вишукані сукні, та коли вони виходили заміж то весільна сукня обов'язково мала перевершувати всі сукні в гардеробі дівчини. Цей період також відомий шлюбами по контракту і в цьому контракті навіть прописувалося якою має бути сукня, її колір, оздоблення та матеріал. Період уже мав свої тенденції, так на той час найпопулярнішим силуетом був «Котарді» із завищеною талією. Із матеріалів надавали перевагу оксамиту та парчі, а додатковим оздобленням було хутро горностаю, також наречена мала фату до підлоги з натурального шовку. В 15 столітті білих весільних суконь ще не було, натомість надавали перевагу червоним та пурпурним відтінкам. Свій внесок у подальшу весільну моду внесла течія протестантизму, з цього часу яскраві кольори для суконь не використовувалися, на заміну їм прийшов чорний колір[10].

Перші значні зміни весільна сукня зазнала у епоху Бароко. Загалом у моду ввійшли пишні сукні з об'ємними спідницями та рукавами. Весільні сукні тепер мали переважно золотистий колір та прикрашалися великою кількістю мережива. Пізніше до всіх елементів плаття також додалися гігантські коміри, поступово колір суконь став рожевим або кораловим (Рис.А.1). У 18 столітті мода на весільні сукні знову змінилася і всі наречені замовляли виключно наряди з коміром Медічі. Плаття багато прикрашалися вишивкою, мереживом і золотом. Найбільш популярною кольоровою гамою були пастельні тони: світло-рожевий, світло-зелений, ніжно-блакитний. Не варто забувати, що в ті часи був класовий розподіл тому сукні простолюдинок відрізнялися, за їх модою доцільно було

виходити заміж у сірих сукнях, також були популярними коричневі та бежеві кольори. Потім дівчата-простолюдинки могли в цих сукнях ходити до церкви.

В епоху Відродження, весільна сукня стала враховувати пропорції тіла і його природні вигини. Зверху вона делікатно облягає жіночу фігуру, не сковуючи рухів, а від талії розходиться легкими складками. Шикарні сукні з білого атласу або сріблястої парчі розшивали перлами і дорогоцінними каменями. В епоху Рококо все більше наречених вибирали собі срібні наряди. Спідниця досягла апогею пишності завдяки конструкції «панье». При цьому корсети підбиралися неймовірно вузькі, що затягують наречену в «осину талію». Неодмінним атрибутом сукні був шлейф - його довжина визначала статус нареченої [11].

Далі поговоримо про загально відомі весільні білі сукні. Такий переворот у весільній моді всі приписують королеві Вікторії, яка на своє весілля з Альбертом Саксен-Кобургським одягла саме біле плаття, тим самим задала моду на майбутні роки та навіть століття (Рис.А.2). Хоча багато дівчат продовжували виходити заміж і в сукнях інших кольорів, проте біле вбрання вже носило майже офіційний статус весільного одягу, біле весільне плаття зберігає свою першість і в наші часи. Звичайно така значна зміна в моді призвела до побудови теорій та красивих легенд. З цього часу білий колір в весільних сукнях аргументували як вияв «чистоти та невинності», проте багато дослідників стверджують, що білі сукні одягали аби показати свою заможність, оскільки весь одяг прався вручну, а біла тканина бруднилася найбільше та прати її руками було майже не можливо, тому одягався такий одяг лише один раз і як ми розуміємо це було на церемонію весілля. Також зазначимо, що білі сукні переважно одягали молоді дівчата коли виходили заміж, щодо жінок старших, то вони обирали сукні більш практичні і за кольором і за фасоном [8].

У книзі Леді Годей, в 1849 році, було надруковано: "Цей вибір вирішив, починаючи з самого раннього віку, що білий є найбільш підходящим відтінком. Це емблема чистоти і невинності дитинства ". Існує давній вірш про те, як колір

вашого весільного плаття буде впливати на ваше майбутнє: “Одружився в білому, ви вибрали все добре. Одружившись в сірому, ви будете їхати далеко. Одружившись в чорному, Ви побажаєте собі рух назад. Одружившись в червоному, ви хочете бути мертвим. Одружившись в синьому, ви завжди будете вірною. Одружившись на перлах, ви будете жити у вирі подій. Одружившись в зеленому, сором буде видно, вийшла заміж в жовтому, соромно за колег. Одружившись в коричневому кольорі, ви будете жити за містом. Одружений в рожевому, ваш настрій буде опускатися”. Ось такий невеликий вірш уже дає нам зрозуміти, що кращим варіантом буде білий колір, він в вірші описаний як універсальний, тобто якщо кожен колір відповідає за якусь одну характеристику (добру чи погану), то за описом білого кольору нам зрозуміло, що все буде добре [9].

Наступним вагомим етапом була післявоєнна мода 20х років. Повоєнна епоха 20-х років справила сильний вплив на моду тих часів: жінки нарешті змогли позбутися від пишних і не завжди зручних спідниць, корсетів і складних зачісок. На зміну всьому цьому прийшла простота і легкість, в моді — хлоп’ячий силует, але при цьому — підкреслено яскравий жіночний макіяж. Сукні 20-х років мають циліндричну форму, з талією, опущеною до рівня стегон, і довжиною нижче коліна (Рис.А.3). До речі, протягом усього десятиліття довжина суконь поступово вкорочувалася. І якщо в самому його початку модною була довжина до щиколотки, до 24-25 років – до коліна, то вже ближче до 30-х років подоли суконь і зовсім піднялися майже на долоню вище коліна. Найпопулярніший фасон рукавів на сукнях 20-х – крильця, не менш ефектно виглядають бретельки, але найчастіше сукні і зовсім не мали рукавів. Дуже популярною в той час була обробка сукні бахромою, яка ефектно «хвилювала» під час ходьби косими воланами, шлейфами, асиметричними складками або м’якими поясами-зав’язками. В якості прикрас до плаття такого фасону підходять пір’я, квіти, блискітки, вишивка [16].

Коли часи стали більш складними, наприклад період «депресії», жінки на весілля просто одягали найкраще плаття з гардеробу, позичали у подруг, брали на прокат або шили самостійно. Тканину також брали різноманітну, не обов'язково призначену для суконь, весільний образ могли пошити і з білих гардин і з оббивочної тканини для меблів. Також, якщо жінка все таки купувала біле плаття то потім перефарбовувала його у якийсь колір для інших цілей.

Говорячи про конкретні сукні варто згадати весільне плаття Нормана Гартнелла з жовтого шовку, виходила в цій сукні заміж скандальна ікона - герцогиня Маргарет Вігам. Попри скандальність, цю жінку назвали ідеальною клієнткою для Гартнела, ця сукня була створена дійсно для того аби її одягли один раз. Також доволі відомий весільний образ співачки Лулу, яка в 60х роках одягла довге пальто з капюшоном і білу міні-сукню з високими чоботами [8].

Паралельно з модою Європи можна розглядати українські весільні образи, тут все було значно складніше та підпорядковувалося не лише загальній моді, а й певним традиціям та обрядам. Українці – народ з безліччю традицій та обрядів. Різноманітні елементи одягу, яскраве прикрашання та вишивка утворюють той колорит, який ми називаємо українським. Комплекси українського традиційного весільного вбрання молодих милують нас своєю життєрадісною красою, багатством елементів та кольорів, їх обрядовою значимістю, дивовижною мистецько-художньою довершеністю. Зазвичай весільне дійство тривало декілька днів, тому наряди змінювалися. Особливого значення набувала зміна головних уборів, це був так званий перехід дівчини в жінку та парубка в чоловіка [24].

Історично Україна завжди поділялася на регіони, звичайно що на всій території країни було щось спільне, проте і відмінності були присутні. Відмінності стосувалися багатьох сфер: мова, їжа, обряди і звичайно ж весільні сукні. Зумовлені такі відмінності не тільки різною ментальністю в середині країни, а й сусідством з іншими країнами. Свідомі чи не свідомо ми переймали

звички інші країн, також раніше були більш розмиті межі країн, люди могли переселятися з одних територій на інші, тому люди з інших країн частково заселяли Україну і переносили до нас свої традиції. Українське традиційне весілля має чотири регіональні типи: центральний (із слобожанським і подільським підтипом), поліський, карпатський та південний (Рис. А.4-А.7). Кожен із них має свої регіональні особливості, проте об'єднує їх спільна традиція давнього походження, яка в Україні має кількатисячолітній вік [3].

Згодом Україна почала відходити від своїх традицій, весільний одяг переймав тенденції Європи та перестав якимось виділятися. В наш час іноді влаштовують тематичні весілля в українському стилі та все ж сукня нареченої виглядає більш осучаснено і мало чим схожа на давній традиційний весільний одяг.

Мода сучасності вільна та різноманітна, весільні сукні зараз мають безліч силуетів, відшиваються з різних матеріалів та прикрашаються неймовірною кількістю декору. Все це пов'язано з побажаннями клієнтів, все більше набувають популярності тематичні весілля: весілля в кольорі марсала, стиль лофт, український стиль, весілля в стилі провансу, стиль кантрі, весілля в еко-стилі, та багато інших. Дана тенденція змушує дизайнерів виходити за певні рамки та створювати не просто гарні сукні, а креативно змодельовані образи під різні тематики. Наступним завданням для дизайнерів є сезон та погодні умови, оскільки сукня створена для зими та літня сукня будуть мати зовсім різний вигляд та матеріали. Сучасних модельєрів не заганняють в рамки, а навпаки розширюють їх можливості, 21 століття повністю руйнує всі канони та шаблони, відтепер сукні мають не лише білий колір, використовувати можна всю палітру відтінків і навіть такий незмінний аксесуар як фата вже не є обов'язковим, його замінюють накидками, це надає образу більшої вишуканості та нагадує королівський вихід [26].

Як саме ми маємо ідентифікувати, що весільна сукня є сучасною? Весь світ моди має свої правила. Звичайно професія дизайнера є творчою і тому митець може дотримуватися або не дотримуватися цих правил. Та дизайнер напряду залежить від попиту на свій товар і має прислухатися до думки споживача, а споживачі в свою чергу дуже прискіпливо слідкують за всіма трендами. Отже, визначити сучасність сукні нам і допомагають ці тренди, якщо сукня відповідає новим трендам то вона сучасна. Розглянемо декілька сучасних трендів в весільних сукнях. Отже, першим трендом у весільних сукнях є ефектні рукава(Рис.А.8), дизайнери надихаються стилем 80-х, створюють пишні, довгі або короткі рукава. Також дизайнери звертаються до моди 1920-х років, епоха джазу відображається у сучасних сукнях блискучою вишивкою бісером. Наступним трендом є квіти, дизайнери прикрашають об'ємними елементами тканину сукні (Рис.А.9). Наступне, на що варто звернути увагу, це спідниці, у формі сукні багатоярусна спідниця виходить на перший план і створює виразний богемний образ (Рис.А.10). Також в тренди потрапила вкорочена спереду спідниця-малетт, сучасні та сміливі наречені неодноразово обирають такий варіант. Ще одним сміливим трендом стосовно спідниць є розріз до стегна (Рис.А.11). Далі йде тренд на прозорі вставки, раніше таке рішення мало б провокативний характер, проте сучасні творці моди вийшли на новий рівень і в своїх колекціях представляють сукні з прозорими вставками майже по всій довжині. Частими елементами весільних суконь тепер стають оголена спина та квадратне декольте. Не оминув весільну моду і мінімалізм, який вже присутній у всіх сферах діяльності людей. Прості та лаконічні сукні підкорили серця багатьох жінок. Поряд з цим зовсім протилежний тренд – блискуча сукня, неймовірна кількість бісеру, пасток та коштовного каміння пришитих на розкішну тканину створюють образ принцеси, який так люблять дівчата [5].

Окремо варто розглянути абсолютно нове бачення весільної моди, відтепер не тільки чоловіки можуть одягти брючний костюм . 21 століття – час руйнування

стереотипів, кожен може виглядати так, як він хоче і саме тому все більше жінок надають перевагу брючному костюму у важливий день свого життя. Хоч такий поворот моди вважається новим проте багато відомих особистостей вже давно надають перевагу брючним костюмам на офіційній реєстрації: Мерлін Монро, Б'янка Джаггер, Амаль Клуні, Соланж Ноулс, Емілі Ратажковскі [4].

Хотілось би зазначити Українських дизайнерів, які створюють весільні колекції. Першою варто згадати Оксану Полонець, її дизайн-студія створює сукні в українському стилі з застосуванням вишивки та різних орнаментів (Рис.А.12). Далі Allegresse, дизайнери даного бренду створюють і аристократичні сукні більш скромного крою і відверті моделі для більш сміливих дівчат. Наступний бренд Anna Sposa більше спеціалізується на мінімалістичних образах або на пишних сукнях з невагомих тканин. Для супер сучасних клієнтів існує бренд Ariamo, для задоволення всіх потреб своїх клієнтів вони створили чотири різні лінії одягу : Fashion, Promo, Light та Plus Size. А для модниць, що не визначились між класикою та новизною, існує бренд EllyBride, дизайнери поєднують сучасні тенденції з традиціями. Існує ще багато різних брендів, які створюють весільні сукні, кожен з них має свою фішку [1].

Загалом можна сказати, що сучасні дизайнери дослухаються до своїх клієнтів та створюють моду залежну саме від вподобань людей, а не від встановлених канонів та правил. Весільні сукні 21 століття вже не є стереотипними та одноманітними, вони підкреслюють індивідуальність кожного клієнта.

1.2 Історія української вишивки

Вишивка одне з найдавніших ремесел, європейські музеї мають роботи датовані 5 ст. н. е. Зародження вишивки неодноразово дослідники пов'язували з трипільською культурою. Звичайно збережених вишитих полотен не збереглося, але судячи з їхнього посуду, на якому трипільці вимальовували різні візерунки,

можна зробити висновок що їх одяг теж неодноразово прикрашався чимось подібним. Доказом вишивки на одязі також свідчать неодноразові знахідки фігурок людей в сорочках з орнаментами. В українській історії чимало прикладів, коли вишиті орнаменти знаходили на кам'яних бабах у степах. Ще одним доказом існування вишиванок є писемні свідчення очевидців, так у оповідях арабського мандрівника Ібна-Фадлака згадується що руси ходили у вишитих сорочках.

Історія української вишивки має чимало задокументованих свідчень того, що знать була вбрана у вишитий одяг. В Іпатіївському літописі від 1252 р. говориться, що князь Данило Галицький під час зустрічі з королем був одягнений в кожух, обшитий золотими плоскими мережками [12].

У період Київської Русі з'явилися вишивальні школи. На жаль, збережених полотен тієї доби також немає, свідчать про це лише малюнки на срібних фібулах та браслетах. За дослідженнями науковців відомо що деякі узорі та техніки вишивки дійшли до нас саме з тих часів. Київська Русь достатньо розвивала вишивальне мистецтво, тому вишивка стала складовою одягу усіх верств населення. Надалі вишивка почала розповсюджуватися на інші види мистецтва і стала не лише прикрасою одягу [2.с8].

19 ст. стало новим кроком для вишивки, оскільки з'являлися об'єднання вишивальниць та вишивка ставала більш відомою. В цей час вишивка почала цікавити колекціонерів та торговців. Вишивку почали вивозити за кордон, проте це значно вплинуло на якісь вишиваних полотен, оскільки почало з'являтися багато підробок.[17].

З початку ХХ століття в Україні відбуваються процеси активного співробітництва художників авангардів з народними майстрами. В Україні створюється багато творчих майстерень – які були центром використання ідей народної творчості. Це дало поштовх народженню геніальних майстрів, як Ганна Собачко, Параска Власенко, Євмен Пшеченко, Василь Довгошия, Марія

Приймаченко. У 1910 р. в селі Скопці на Полтавщині була створена майстерня, яку очолила Євгенія Прибильська. Її учні стали талановитими майстрами країни. Майстри с. Скопці створювали шедеври стилю модерн за ескізами художників. Вишивали переважно в техніці «гладь». Роботи художниці Є. Прибильської експонувалися на виставках сучасного мистецтва в галереї Лешерьє (Москва). Відвідувачі мали можливість бачити її доробки поряд з роботами визначних майстрів Константина Коровіна, Олександра Головіна, Казимира Малевича, Олександри Екстер [17].

Що до самого процесу вишивання, елементи вишивки були достатньо складними, цьому слугували не тільки самі орнаменти, а й кольори ниток, оскільки їх було тільки один або два. Звичайно для виконання гарних орнаментів важливі не тільки самі нитки, а й техніки вишивання, яких в Україні налічувалося близько сотні. Деякі техніки являлися виключно українськими, а деякі зустрічалися також на території Білорусі та Росії. Найпопулярнішою технікою вишивки звичайно є хрестик, але це не перший стиль, який почали використовувати на території України, початково існувала така техніка як занизування або заволокання, вона є дуже простою та дещо нагадує ткацтво.

Символіка в українській вишивці мала вагоме значення. Особливих значень надавали як орнаментам так і кольорам вишивки. Наші предки любили природу, тварин, саме тому тварини та рослини зустрічаються не лише у фольклорі, а й у вишивці. Можливо значення зображень може трактувати не кожен, та от значення та символіка кольорів знайомі багатьом. Червоний – любов, жага, світло, боротьба; чорний – смуток, нещастя, горе, смерть, також за деякими трактуваннями чорний це символ землі-годувальниці; зелений – весна, буяння, оновлення життя; білий - колір чистоти; синій - колір неба і води, вважається символом здоров'я; жовтий - колір пшениці, символ багатства. Тож за даним трактуванням вишивальниці обирали що саме їхня вишивка має нести в собі і вишивали тими кольорами, символіка яких їм була потрібна [21].

Окрім загальних символів, та спільних технік вишивання існує так званий регіональний розподіл вишивки (Рис.А.13). Кожен регіон нашої країни виробив свій певний стиль вишивки, візерунки та символіка в різних частинах України можуть значно відрізнятись. Багато людей досліджували вишивку подорожуючи по різних регіонах. Ось наприклад дослідник К. Павлуш розглядав так звану гуцульську вишивку, що охоплює одразу три області – Івано-Франківську, Чернівецьку та територію Закарпаття. Особливістю цієї вишивки є геометричні форми, доволі прості мотиви виконуються зі складних фігурних елементів. Найпопулярнішою фігурою даної вишивки є ромб, оригінальні розташування ромбів на полотні створюють цільні образи та малюнки. Звичайно використовують і безліч інших фігур окрім ромбів: квадрат, трикутник, круг, косоподібна фігура, хрести, зубці, кучері, меандр, плетінка тощо. Дані геометричні форми не просто створюють хаотичні візерунки, а складаються у досить відомі малюнки рослин, тварин та навіть людей [19, с. 85]. На гуцульщині традиційними були не лише самі узорі, а й їх кольорова гама. Оскільки зазвичай вишивали саме ромби то їх контур обов'язково мав бути чорним, а основна вишивка була кольоровою.

Своїм художньо-образним вирішенням виокремлюються подільські орнаменти, зокрема технікою виконання і кольоровим строєм. Вишиті вони червоними, жовтими, синіми, зеленими, чорними вовняними нитками, що лягають рельєфними опуклими рядами, утворюючи виразні, сповнені спокійного ритму композиції. Класичною технікою Поділля є «низь», яку виконували одним або двома кольорами (червоним і чорним). Стібки лягають густими, насиченими лініями геометричного орнаменту [13].

Стосовно Київської вишивки- переважають геометричні мотиви та рослинні орнаменти. На полотнах київщини зображуються не всі рослини, а певна група, наприклад виноград, шишки, хміль. Зазвичай в такій вишивці використовуються білі та червоні нитки.

Унікальною є Чернігівська вишивка, майстрині використовують дуже тонкі нитки, роблячи роботу витонченою. При певній дистанції та ракурсі дані вироби нагадують вишивку бісером. До речі, унікальність вишивки даного регіону і полягає в тому, що майстрині володіють технікою вишивки з бісеру. Вишивка нитками має обмежену палітру, що складається з білого, червоного та чорного кольорів. Серед орнаментів переважають геометричні та рослинні візерунки.

У Харківській області вишивка виконувалася грубою червоною ниткою з використанням техніки «хрестиком», в результаті чого візерунки виглядали рельєфними. Однак, саме в цьому регіоні не можна визначити одну переважаючу техніку або орнамент. Харківські майстрині запозичили орнаменти та візерунки з різних областей України. Тому, різноманітності технік і малюнків на харківських вишитих сорочках можна тільки позаздрити [20].

Особливістю тернопільської вишивки є її об'ємність. Така особливість виникає за рахунок щільних стібків. Зазвичай на одязі в Тернополі вишивкою прикрашаються лише рукави. Майстрині використовують для вишивання лише один колір, але потім візерунки по контуру обшиваються контрастною вишивкою.

Львівська вишивка є дуже легкою та витонченою. Створюється такий ефект через те що майстрині залишають простір між елементами вишивки. Проте майстрині не бояться поєднувати різноманітні орнаменти. Особливістю вишивки на Буковині є широкий вибір матеріалів, тут не зупиняються на звичайних нитках традиційних кольорів, окрім них присутні золоті та срібні нитки, також практикується вишивка бісером. Вінницька вишивка сміливо використовує на полотні різні техніки вишивки, та не дивлячись на це, нитки зазвичай якогось одного кольору. Неймовірною різноманітністю візерунків і орнаментів здавна славиться і Карпатська вишивка. Це і зображення тварин, і квітів, і дерев, і різних геометричних фігур в поєднанні один з одним. При чому, унікальні особливості

вишивки має чи не кожне село. Саме карпатські сорочки по праву вважаються найбільш колоритними [20].

Що ж до нашої Дніпропетровщини, то тут вишивка теж має багато особливостей. В першу чергу варто зазначити, що багато робіт минулого є збереженими та знаходяться у музеї ім. Д. І. Яворницького. В музеї можна побачити роботи 18-19 ст. на території нашої області переважала техніка вишивання «низью», проте вишивання хрестиком теж було присутнє, переважали геометричні та рослинні мотиви, які піддавалися стилізації до геометричних форм. На рушниках переважали рослинні мотиви, а головним елементом було дерево життя, поряд з цим деревом завжди зображувалися птахи, переважно це були голуби. Говорячи про вишивку на одязі можемо зазначити, що стиль нашого регіону досить схожий з колоритом Донеччини, Полтавщини та Харківщини. Вишивка виконується нитками червоного та синього кольору іноді замість синього використовують чорний. На вишитих сорочках переважали рослинно-квіткові мотиви [15, с. 121-122].

Важливе місце у вишивці посідають саме техніки вишивання, завдяки їм утворювалася фактура та мотиви вишивки. Багато дослідників вивчали різні техніки вишивки та їх особливості. За такими дослідженнями варто зазначити, що на вишивку початку 20 ст. вплинуло багато нових умов. Пов'язано це не тільки з історичними змінами, а й з удосконаленням матеріалів. Речам більше почали надавати декоративного значення, тобто вигляд вишивки на полотні набув ще більшого значення. Це не було складним завданням оскільки з'являлися нові кольори ниток, та і самі вони ставали якіснішими та тоншими. У цей час більш популярними стають технік хрестик та гладь і вони майже повністю витісняють давні техніки вишивання [13, с. 190].

1.3 Сучасні бренди з виготовлення вишитого одягу

Для створення власної колекції з вишитими елементами варто дослідити не лише саму вишивку, а й сучасні тенденції відносно одягу. Потрібно визначити

якими будуть вдалі поєднання моди та етнічності. В наш час є два напрямки створення вишиваного одягу: перші створюють одяг спрощений, але схожий на наш національний, таке вбрання є скоріше святковим, оскільки в повсякденному житті ми вже давно не носимо таких речей, другий напрямок це дизайнери які притримуються сучасних тенденцій і вже на трендовий одяг додають українську вишивку. Звичайно вишивка для весільних суконь це особливий вид і є багато нюансів яких варто дотримуватися. Проте не так багато брендів займаються вишитим одягом, а вишиті весільні сукні тим більше складно знайти, тому розберемо весь одяг з вишивкою.

Варто згадати бренд створений не так давно, але навіть за перший рік свого існування він став відомим не лише в Україні, а й далеко за її межами. Це бренд Varenyky Fashion, створений в 2014 р. Їх одяг виглядає сучасно та стильно, а вишивка вдало вписується в дизайн та робить його особливим. Сам бренд зазначає: «Вишиванка - це не просто одяг з орнаментом. Цей елемент національного костюма має довгу історію, так як відомий ще з давніх часів. Однак не варто думати, що вишиванка - пережиток минулого, і що її носили тільки наші предки. Легко помітити сучасну модну тенденцію, пов'язану з національним українським одягом. Вона поступово стає обов'язковим елементом гардеробу будь-якого свідомого українця, причому як чоловіків, так і жінок.»[4].

Наступною варто згадати Оксану Караванську. Вона входить у трійку кращих дизайнерів України. Відома вона не лише в Україні, а й за кордоном, тому її роботи користуються популярністю не лише у нас. Найпоширенішими моделями її бренду є вишиванки. Також варто зазначити що в її роботах присутня вишивка не лише нитками, а й бісером. Більшість її робіт вишиті не орнаментами, на одязі переважають так звані вишиті картини. Її моделі можуть бути як з етнічним дизайном так і більш сучасні варіації [18].

Далі поговоримо про Юлію Магдич. Львівська дизайнерка Юлія Магдич з дитинства захоплюється мистецтвом ручної вишивки. Бабуся Юлії виробляла

домоткане полотно, а мама вишивала його, так що створення народного одягу для дизайнерки стало певним продовженням сімейних цінностей. Особливість колекцій національного одягу Юлії Магдич — сучасна інтерпретація. Традиційна народна вишивка з сезону в сезон доповнюється сучасними силуетами одягу і модними барвами. Наряди бренду Yuliya Magdych носить Катя Осадча, Тіна Кароль, Джамала, а також модні трендсеттери з усього світу [7].

Далі говоримо про бренд SVITLO. Історія бренду SVITLO почалася в 2011 році, коли Світлана Кубрак і Наталя Шевчук вирішили створити ексклюзивний одяг і аксесуари з етнічними елементами. В якості оздоблення SVITLO використовує старовинні візерунки сімейних реліквій, старовинні техніки шиття, рідкісні мотиви вишивки з наймальовничіших куточків України. Поєднуючи сучасні екологічні матеріали та зручній крій, SVITLO розробляє ексклюзивні сукні, вишиванки, спідниці, сумки, намиста та шаплети. Всі речі унікальні і виконані в єдиному екземплярі. SVITLO - це не данина моді на народні мотиви. Це той зв'язок між поколіннями, який за допомогою шовкової нитки об'єднує давню історію української нації та її світле майбутнє. Саме тому дизайнери SVITLO стежать за останніми тенденціями в вирізаних і колірних рішеннях і в той же час розробляють образи, які поза часом. Так з'являється не тільки одяг і аксесуари, а й сімейні цінності, які будуть передаватися від мами до дочки [30].

Наступний бренд - Kozzachka by Anya Ko. Його засновниця Анна Козак, зараз вона проживає в Ірландії і там поширює наш етнічний одяг. Основна особливість її бренду це не лише власне створення етнічного одягу, а й використання для нього екологічних матеріалів. Дизайнерка і всіх своїх споживачів закликає до відповідального ставлення до природи. Така позиція стосується не лише використовуваних матеріалів, а й кількості споживаного одягу, тому бренд створює унікальні, єдині в своєму роді образи і бренд закликає людей утримуватися від надмірного споживання одягу. Бренд орієнтований не на тенденції та загальну моду, а на потреби людей [25].

Варто зазначити, що не лише українські дизайнери активно використовують вишивку в своїх роботах, багато закордонних модельєрів також захоплюються цим видом мистецтва і неодноразово на світових подіумах з'являлися вбрання з національною українською вишивкою. Вишивка згадувалася навіть у всесвітньо відомому журналі *Vogue* як головний тренд сезону.

Згадаємо «заморожених наречених» від Гальяно. Це зовсім інше бачення нашого мистецтва, в колекції перемагали темні кольори, моделі були просто заворожуючими. Також відмітимо, що закордонні дизайнери не аби як зацікавлюються темою нашої вишивки. Про це свідчить колекція від Гучі де вони використали не просто загальні українські мотиви, а черпнули глибше та, вивчивши нашу регіональну вишивку, створили колекцію з гуцульською вишивкою. Ще один відмінний погляд на наше мистецтво створили аж два дизайнери в Нью-Йорку та Парижі. Це були Прабала Гурунг та Гарет П'ю з колекціями «українських амазонок». В колекції використовувалися карпатські мотиви, а сам посыл заключався в оспівуванні наших жінок, які борються за рівні права. На противагу цим дизайнерам можна згадати *Valentino*, надзвичайно ніжні роботи в колекції оздоблені українською вишивкою, демонструють витонченість наших дівчат [28].

Висновки до розділу 1

Як ми бачимо з історії, весільна сукня існує давно, але той її вигляд, до якого ми звикли з'явився досить нещодавно. Весільні сукні, як і інше мистецтво, пройшли шлях різними епохами, від стародавніх часів до сучасності. Кожен період додавав до весільної моди щось своє, дещо зникало, дещо просто змінювало свій вигляд, щось залишалося завжди, а щось поверталось знову через декілька століть. Впливали на сукню не лише роки її існування, а й місце

знаходження. Сукні різних країн та континентів істотно відрізнялися, мали свої неповторні особливості [6].

На відміну від минулих часів, сучасність змінює свої тенденції у весільних сукнях майже кожного року. Зараз не просто виконують речі по одному шаблону, дизайнери обирають собі якийсь напрямок, або декілька напрямків та створюють колекції, оскільки поєднати всі сучасні тенденції в одній колекції просто неможливо

Історія української вишивки неймовірно багата. Від самого полотна і до останнього хрестика вишивка має безліч особливостей. Вишивка є однією з головних спадщин нашої культури та несе в собі традиції українського народу. Навички вишивання з плином часу постійно удосконалювалися, використовувалося все більше нових швів, покращувалися матеріали для вишивки. Ми бережемо все, що хоч якось пов'язане з минулою вишивкою, оскільки багато вишитого одягу не збереглося, та він назавжди збережений на кам'яних фігурках людей. Це свідчить про те, що український народ оберігає кожну краплиночку нашої спадщини.

Поєднання весільного вбрання та вишивки звичайно ідея не нова проте дуже вдала. Загалом вишитий одяг у сучасності набув нового значення, вишивка на сучасних дизайнах виглядає органічно та надзвичайно гарно. Також така мода повертає нас до наших витоків, до нашої культурної спадщини, так ми не забуваємо наші традиції.

РОЗДІЛ 2

ПРОЄКТУВАННЯ СУЧАСНОЇ ВЕСІЛЬНОЇ СУКНІ З ЕЛЕМЕНТАМИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ

2.1 Джерела натхнення

Кожен дизайнер для створення своєї роботи шукає джерела натхнення. Є варіант спочатку надихнутися роботами інших митців і таким чином визначити що буде створюватися або спочатку придумати ідею речі і потім шукати аналоги для візуалізації задуманого. Також джерело натхнення не завжди може на пряму стосуватися нашої теми, так наприклад я надихалася роботами Оксани Караванської- засновниці бренду Oksana Karavanska. Дизайнерка створює речі з вишивкою та аплікаціями, вона показує нам як можна осучаснити вишивку та наскільки актуально це зараз виглядає (Рис.Б.1-Б.2). Її роботи дійсно унікальні та неповторні, вони несуть в собі наші етнічні традиції та при цьому актуальні і за межами України. Її бренд доводить, що вишиванка стає актуальною всюди, ось як процитувала це сама дизайнерка: «у своєму житті я робила дуже багато вишивки. До свят, до не свят, бо просто гарно, до весілля, до інших подій. Цей Великдень, який я провела в Європі став для мене несподіванкою. Вишиванок було так багато, що я зрозуміла – вишиванка рулить в світі!» [29].

Ще одним українським брендом, яким я надихалася, є бренд МАХА. Вони створюють сучасний повсякденний одяг та оздоблюють його вишивкою. Зазвичай вишивка на їх виробах такого ж кольору як і тканина (Рис.Б.3), це надихнуло мене на виконання білої вишивки на білому тлі.

Наступним витвором мистецтва, яким я надихалася, є сукня від Versace (Рис.Б.4). Нестандартна сукня Atelier Versace від Anne Hathaway поєднувала підписи як Chanel, так і Versace Карла Лагерфельда, посилаючись на спільну елегантність, чуттєвість і почуття веселоців Карла і Донателли. Обіймаюча фігура та розрізана сукня відсилає до силуетів Версаче епохи супермоделі 1990-х років, тоді як конструкція із французького твіду із золотими нитками, що

зображає деградовану вишиту паєтку тон-сюр-тон та кришталь Swarovski, нагадує час Лагерфельда в будинку Шанель. Квіти камелії Шанель прикрашають бюст. Прикраси включають індивідуальні захисні шпильки Medusa з перлами та емблеми Medusa. Перлинно-біла кольорова палітра стосується весільних суконь як Chanel, так і Versace. Халат носять з відповідними довгими рукавичками та байкерською курткою. Ательє версаче використовувало понад 15 метрів тканини та 450 годин, щоб вручну виготовити сукні Енн Хетвей для цьогорічного Met Gala [31].

Далі переходимо безпосередньо до вишитих весільних суконь. В даному випадку мене надихали два бренди: «вишиванки Embroidery» (Рис.Б.5) та «HELENA MIA» (Рис.Б.6). Дизайнерки створюють сукні як з кольоровою вишивкою, так і з білою по білому. Проаналізувавши їх роботи хочеться створювати щось подібне і в даному випадку надихають не лише готові вироби, а і сам факт того, що вишивка та загалом наша етнічність стають трендовими. Варто подивитися на їх бренди та зрозуміти, що все це робиться не дарма, вишивка дійсно набирає актуальності.

Надихати нас можуть не лише готові вироби, бренди чи дизайнери, натхнення можна знайти в простих речах або людях. Так моїм основним джерелом натхнення стала моя старша сестра, ще задовго до вступу в університет я пообіцяла їй власноруч пошити весільну сукню, саме за цією обіцянкою була обрана моя тема дипломної роботи. Також варто зазначити, що сестра є не лише натхненням а безпосереднім замовником цього виробу.

2.2 Робота над сукнею, вишивкою та аксесуарами

Кожен виріб починається з ідеї та проходить декілька обов'язкових етапів: ідея, ескізування, технічні ескізи, підбір матеріалів та безпосереднє виготовлення задуманої речі. Основна робота випадає саме на продумання ідеї, ми можемо

почати з чогось примітивного та доповнювати задум деталями, таким чином створюється і наша концепція.

Мій майбутній проєкт це весільна сукня. Виріб сам по собі вже є концептуальним оскільки призначений для конкретного заходу – весілля. Відповідно концепція сукні буде напряму пов'язана з тематикою весілля, оскільки ми знаємо, що стало модним робити тематичні весілля. В нашому випадку це звичайне весілля 21 століття без визначеної тематики, тому сукня має бути сучасної і звичайно ж відповідати основним показникам якості виробу:

- Естетичність
- Функціональність
- Простота у виготовленні
- Зручність в експлуатації
- Вигідність (економічність)

Окрім сучасного дизайну концепція моєї сукні також передбачає в собі українську вишивку, яку ми маємо гармонійно вписати в дизайн плаття. Така ідея з'явилася на тлі популяризації етнічності, все більше брендів створюють одяг з вишивкою і це користується популярністю у споживачів. Таким чином ми визначили ще один важливий показник в концепції нашого виробу – це актуальність та трендовість, гарна концепція та, яка буде користуватися попитом.

Також наша концепція передбачає створення не одного виробу а цілої колекції, яка буде налічувати 5-7 одиниць. Концепція полягає в тому, щоб показати людям універсальність даної ідеї, що це не один випадковий виріб, а актуальна ідея, за якою можна створювати багато образів.

Починаємо роботу над ескізами, на виході маємо колекцію з 5 образів (Рис. Б.7-Б.11). До основних ескізів також малюємо технічні (Рис. Б.12-Б.14). Всі вироби об'єднує вишивка хрестиком та матеріали для виготовлення, а саме льон, фатин та крепсатин для підкладки. На цьому етапі важливо розуміти для кого ми виготовляємо виріб. Важливо знати для кого ми пошиваємо нашу модель, від

людини, її характеру та зовнішності багато чого залежить. Звичайно у підборі фасону нам також можуть допомогти базові принципи: тип фігури, тип шкіри, кольоротип людини. Більшість людей вважає весільну сукню універсальною, думаючи що будь-яка з них буде до лиця нареченій, адже білий колір є нейтральним. Та як не дивно така думка є помилковою, оскільки і сукні білого кольору мають свої відтінки та поділяються за теплохолодністю. Насамперед потрібно визначити що існує 4 кольоротипи: жінка-весна, жінка-літо, жінка-осінь та жінка-зима [14].

У зовнішності людей із кольоротипом «Весна» переважають світлі теплі відтінки. У них світла, часто тонка шкіра з теплим рожевим підтоном, світло-рожеві, бежеві або ніжно-персикові губи. Волосся зазвичай світло-русяве, часто з медовим, пшеничним або золотистим відливом. Очі у представників кольоротипу «Весна» найчастіше світло-зелені, світло-коричневі, рідше блакитні або сірі, обрамлені світлими віями та бровами.

Кольоротип «Літо». Особливістю цього кольоротипу є велика кількість світлих, але холодних кольорів у зовнішності: тон шкіри таких людей здебільшого холодний рожевий із сірим або білим підтоном, губи від природи світлого рожевого або білого відтінку. Волосся в представників кольоротипу «Літо» холодного русявого або попелястого кольору з натяком на білі або сірі відтінки. Очі можуть бути глибокими блакитними, зеленими, із сірим підтоном або світло-карими також холодного відтінку.

Кольоротип «Осінь». Цей кольоротип не дарма названий на честь «золотої» пори року, адже він передбачає руді та мідні відтінки у зовнішності. Люди цієї класифікації, переважно мають каштановий або рудий відтінок волосся. Відтінок шкіри в «осінніх людей» однозначно теплий, з персиковим підтоном, а губи вираженого персикового відтінку. Очі бурштнинові або світло-горіхові.

Кольоротип «Зима». Люди кольоротипу Зима вирізняються контрастною холодною зовнішністю. Часто їхнє волосся темних холодних відтінків, яскраво

виражені темні брови і вії, очі карі, глибокого синього або зеленого відтінку. Губи у власників кольоротипу «Зима» часто насиченого рожевого кольору, а шкіра світла з холодним оливковим підтоном [27].

Наша модель має кольоротип «літо» від цього ми відштовхуємося у виборі відтінків тканин. З тканини ми обрали льон, оскільки він гарно поєднується з вишивкою, фатин використовується для акцентів на сукнях. Всі сукні мають різне моделювання проте всі вони не є складними, що відповідає нашим основним правилам. Серед 5 ескізів обираємо один, який будемо виконувати в матеріалі.

Перед початком роботи знімаємо мірки з моделі (табл. 2.1.)

Таблиця 2.1. Виміри для пошиття сукні

Умовне позначення	Повна назва позначення	Числове значення см
Об.ш	Обхват шиї	17
Сг	Півоб'єм грудей	43.5
Ст	Півоб'єм талії	32
Сс	Півоб'єм стегон	46
Шг	Ширина грудей	20.5
Шсп	Ширина спинки	15.5
Вб	Висота боку	18
Ор	Обхват руки	24
Цг	Центр грудей	18

Огр2	Обхват грудей	69
Вис.к	Висота корсету	17
Дт	Довжина від талії	5
Дтс	Довжина спинки до талії	39.5
Вис.гр	Висота грудей	27.5
Дтп	Довжина переду до талії	41.5
Вис.пс	Висота плеча спинки	35
Вис.пп	Висота плеча переду	34
Дп	Довжина плеча	12

Сукня буде складатися з двох окремих частин: спідниця сонце та корсет. Роботу починаємо з базових основ креслення. Викрійку спідниці робимо одразу на тканині, для побудови такої спідниці нам треба знати лише дві мірки : обхват талії(64) та якої довжини буде сам виріб(108), спочатку нам треба знайти радіус кола яке знаходитиметься на нашій талії, для цього півоб'єм талії множимо на коефіцієнт(0.32), $32 * 0,32 = 10,24$, креслимо півколо радіусом 10,24 і потім від нього відкладаємо довжину 108 см, викроюємо чотири півкола, два на основній тканині, та два на підкладочній (Рис.Б.15). Оскільки сукня буде довжиною до підлоги для спідниці використовуємо 4м льняної тканини та 4 м креп-сатину, наша модель має зріст 160 см, довжина від талії до підлоги складає 100 см, але спідницю ми робимо довжиною 108 см, аби модель могла одягнути підбори. Спереду спідниці робимо боковий розріз від низу спідниці до середини стегна.

Окремо викроюємо деталі поясу, які проклеюємо дублерином аби наш пояс тримав форму. Для корсета робимо базову основу плечового виробу (Рис.Б.16), моделюємо викрійку по фігурі, додаємо виточки, оформлюємо зону декольте. Корсет складатиметься з 11 окремих частин, кожна з яких ми викроюємо з основної та підкладочної тканин (Рис.Б.17-Б.18). Спочатку ми зшиваємо передні деталі корсету з основної тканини, спідницю не зшиваємо, а починаємо виконувати вишивку на обох частинах сукні, після виконання вишивки зшиваємо передні частини сукні з підкладкою, до спідниці пришиваємо пояс, збоку вшиваємо блискавку, до корсету пришиваємо тунельну стрічку в 4 місцях, в корсет вставляємо підтримуючі металеві деталі, пропрасовуємо всі деталі, фінальним етапом є пришивання фатинової частини на один бік сукні, вона прикріплюється до корсету і вільно спадає на спідницю.

Що до вишивки- вона буде виконана в техніці "хрестиком", білими нитками по білій тканині, нитками муліне. До такого рішення ми прийшли експериментальним шляхом. На шматочку нашої обраної тканини ми виконували декілька технік вишивки нитками муліне, зі зміною кількості ниток (Рис. Б.19). Серед наших варіантів була вишивка в техніці «занизування» вишита нитками в 3 складення кольору беж, далі була вишивка, яка в народі називається «вишивка житом» виконана нитками в 6 складень також бежевого кольору, третім варіантом була вже вишивка хрестиком у два складення нитки, але знову ж таки нитки мали бежевий колір. Після цих варіантів ми визначилися з технікою вишивки і зупинилися на хрестиком, проте вирішили замінити колір нитки на білий. В білому кольорі були спроби вишивки в дві нитки та в одну нитку. Таким чином проаналізувавши виконані варіанти було обрано білу вишивку хрестиком у два складення нитки муліне. Далі ми обирали схему вишивки, зупинилися на геометричному орнаменті (Рис.Б.20), основним символом є ромб, що означає союз чоловічого та жіночого, сонця та землі, плідючість, поступово в самому ромбі почали вишивати різноманітні символи і використовували їх здебільшого

на весільних рушниках, в нашому випадку ми їх використовуємо на весільній сукні. На спідниці нашого плаття ми будемо виконувати не повні ромби, в даному випадку вони будуть виглядати як трикутники. Трикутник в свою чергу має символ об'єднаної трійці: три стихії(вода, земля, вогонь), три рівні життєвого буття (народження, життя, смерть) [23]. Для виконання вишивки нам знадобиться канва, оскільки тканина не має чітких рівних переплетень. Канву ми приметуємо до тканини у місцях де буде розташовуватися вишивка та виконуємо вишивання (Рис.Б.21-Б.23). По завершенню роботи ми прибираємо канву, витягуючи її по волокнам з під вишивки, таким чином у нас залишаються рівні хрестики на тканині. Зворотної сторони вишивки видно не буде, оскільки ми закриємо її підкладочною тканиною (Рис. Б.24).

Після завершення роботи над сукнею переходимо до аксесуарів. В нашому випадку це буде прикраса на шию, виготовлена з бісеру, яка називається «силянка». Силянка - це ажурна прикраса, яка огортає шию, ніби комірцець. Гердан - це тканинна прикраса, яку виготовляють на спеціальному ткацькому станку. Силянки колись відрізняли. Старші люди знали, які можна надіти незаміжній дівчині, а які тільки для весілля. Силянки зазвичай мали різний розмір і за цим розміром визначалося для якої події зроблена силянка. Маленькі одягали в повсякденні, середнього розміру прикраси призначалися для свят, великі за розміром силянки могли одягати лише на великі церковні свята та на весілля [22].

Хоч наша силянка і створюється для весілля, та попри всі традиції буде маленького розміру. У нас сучасна сукня, яка має достатньо оздоблення, тому велика прикраса не буде гармонійно виглядати з даним образом. Даний виріб буде лише невеликим доповненням, оскільки сукня не має рукавів, у нас повністю відкриті плечі та шия, силянка заповнить пустоту, так композиція образу буде завершеною.

Процес створення починаємо з підбору матеріалів. Нами був обраний японський бісер 12 розміру, прозорий з кольоровими переливами, також нам

знадобиться бісерна голка, оскільки звичайна голка для шиття буде занадто великою для бісеру такого розміру, нитки будемо використовувати 40 номеру білого кольору, їх ми будемо використовувати у два складення для міцності виробу, також нам знадобиться маленького розміру карабін, який буде слугувати застібкою. Починаємо плетіння з набору 21 бісеринки на нитку, далі просуваємо голку в третю бісерину від даного краю, набираємо ще 5 бісерин та просуваємо в 6 бісерину минулого ряду, потім ще раз набираємо 5 бісерин та знову просуваємо голку в 6 бісерину минулого ряду, далі набираємо 4 бісерини та просуваємо голку в останню бісерину першого ряду, по завершенню ряду набираємо 4 бісерини та просуваємо голку в 3 бісерину минулого ряду, далі знову два рази набираємо по 5 бісерин та проходимо голкою через 6 бісерини минулого ряду, в кінці нам треба зробити петлю, для цього набираємо 11 бісерин та просуваємо голку в 8 бісерину від краю, далі повторюємо плетіння (Рис.Б.25) поки не досягнемо бажаної довжини виробу, по завершенню пришиваємо карабін до силіанки (Рис.Б.26).

2.3 Економічна складова проєкту

В процесі виготовлення роботи ми використувували різні матеріали. Всі вони відповідають певним нашим вимогам та критеріям, їх ми обирали за кольоротипом, за якістю, за візуальними показниками і також за економічністю. Тож зараз ми маємо розрахувати собівартість нашого виробу.

Калькуляція собівартості виробу				
№	Найменування	Розміри, кількість	Ціна (грн)	Вартість (грн)
1	Тканина льняна	5 м	164	820
2	Тканина креп-сатин	5 м	90	450
3	Тканина фатин	2 м	40	80
4	Нитки муліне	8 шт	5	40
5	Нитки для шиття	3 шт	10	30

6	Канва для вишивки	1 м	180	180
7	Тунельна стрічка	3 м	12.30	36.9=37
8	Дублерин	10 см	100	10
9	Блискавка	1 шт	6	6
10	Шнуровка для корсету атласна	5 м	5	25
11	Кісточки для корсету металеві	4 шт	14	56
12	Бісер японський	50 г	8	80
13	Карабін	1 шт	32	32

Повна вартість виробу та аксесуарів – 1846 грн

Висновки до розділу 2

Створювати одяг не така легка справа, якщо ви зібралися створювати колекцію одягу, то треба переконатися в своїх вміннях та навичках. Першочергово потрібно мати якусь ідею або джерело натхнення для створення чогось особливого. В таких випадках ми можемо звернутися до інших дизайнерів або просто діячів мистецтва. Аналізуючи їх роботи у нас може виникнути власна ідея та певне бачення майбутньої колекції. Також варто пам'ятати, що скільки людей стільки ж і думок (в нашому випадку дизайнерських речей). За власними дослідженнями ми виявили, що навіть на одну якусь деталь можна подивитися з тисячі ракурсів та обрати свій.

Створення одягу з вишивкою це не просто дизайнерська річ, а справжній витвір мистецтва і дизайнер в цьому випадку є ще й художником, який замість фарб використовує нитки та полотно на якому творить свій шедевр. Недарма наша українська вишивка так цінується у світі. Вишитий одяг викликає непідробне захоплення та ніби зачаровує своєю красою. Роблячи таку колекцію з ручною працею ти просто насолоджуєшся процесом. Це невимовний досвід, який надихає в процесі роботи.

ВИСНОВКИ

Весільна мода надзвичайно різноманітна та цікава. Особливо в сучасності, коли ми можемо використовувати як сучасні дизайни, так і використовувати історичні моделі, оскільки зараз існує багато тематичних весіль. В процесі роботи ми дізналися, що весільні сукні не завжди були такими, якими ми їх звикли бачити. На початку весільної моди сукні мали зовсім інші кольори, а білий з'явився відносно не так давно. Раніше був менш обширний вибір фасонів, зазвичай дівчата у певну епоху надавали перевагу якомусь одному силуету та іншим елементам сукні. Потім був період, коли весільні сукні взагалі майже не використовувались. І нарешті відбулася так звана революція, після якої весільна сукня заграла зовсім по новому, світ побачив, що її можна робити будь-якої довжини і не обов'язково використовувати один і той самий фасон. Також зі стрімким прогресом з'являлося більше варіантів тканин, що також значно розширювало можливості дизайнерів.

Сучасність дає нам право вибору у всьому. Можемо обрати будь-який фасон, довжину, матеріал, оздоблення, колір, та навіть можемо обирати виходити нам заміж у сукні чи в брючному костюмі. Дизайнери сучасності намагаються привернути увагу клієнтів тому створюють досить незвичні конструкції, використовують щось, що раніше ніхто до них не брав. В деяких випадках це робить моду більш цікавою, а в деяких навпаки викликає обурення.

Створена нами сукня має декілька цікавих елементів, проте вона є досить стриманою, тож зацікавить багато людей. Проте, як ми вже визначили, за типом зовнішності вона підійде не кожному. Основною задачею в нашій роботі було поєднання етнічності та сучасності, щоб в роботі простежувалася наша культура і щоб водночас ця сукня була актуальною для багатьох жінок навіть за межами нашої країни. Так крок за кроком ми продумували всі деталі, створювали ескізи, підбирали матеріали, експериментували з оздобленням та прикрасами і в фіналі отримали роботу, яка повністю задовольнила наші потреби та очікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 30 українських брендів якими можна пишатися URL: <https://paramoloda.ua/articles/spetsproekt-30-ukrainskykh-brendiv/> (дата звернення 01.02.2023р.)
2. Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01. Київ. нац. ун-т культури і мистец. Київ, 2011. 16 с.
3. Весільна обрядовість URL: https://pidru4niki.com/kulturologiya/vesilna_obryadovist (дата звернення 13.01.23р.)
4. Весільний костюм для нареченої URL: <https://joy-pup.com/ua/fashion-ua/vesilni-kostjumi-dlja-narechenoji/> (дата звернення 28.03.23р.)
5. Весільні сукні 2021: огляд трендових моделей для наречених URL : https://lifestyle.24tv.ua/fashion/trendovi-vesilni-sukni-2021-yaki-modeli-budut-modi_n1549471 (дата звернення 28.03.23р.)
6. Весільні сукні історія URL: <https://jak.koshachek.com/articles/vesilni-sukni-istorija.html> (дата звернення 15.01.23р.)
7. В етно-стилі: 6 патріотичних брендів національного українського одягу <https://lady.tochka.net/ua/92354-v-etno-stile-6-patriotichnykh-brendov-natsionalnoy-ukrainskoj-odezhdy/> (дата звернення 15.04.2023р.)
8. Еволюція весільної сукні URL: <https://www.hroniky.com/news/view/10780-evoliutsiia-vesilnoi-sukni> (дата звернення 10.04.23р.)
9. Історія білої весільної сукні URL: <https://sites.google.com/site/vesilnijporadnik/istoria-vesilnoie-sukni> (дата звернення 10.04.23р.)
10. Історія весільної сукні URL: <https://paramoloda.ua/articles/istoriya-vesilnogo-plattya/> (дата звернення 09.02.23р.)

11. Історія розвитку весільної сукні URL: http://ni.biz.ua/6/6_12/6_125308_istoriya-razvitiya-svadebnogo-platya.html (дата звернення 10.04.23р.)
12. Історія української вишивки. URL: <https://kalyna.store/istoriya-ukrainskoi-vishivky> (Дата звернення 06.04.2023р.)
13. Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки. Київ, 2008р. 469 с.
14. Кольоротип людини: зима, весна, літо, осінь URL: <https://vizzara.com.ua/uk/cvetotip-cheloveka-zima-vesna-leto-osen.-303.html> (дата звернення 15.03.23р.)
15. Маріна З.П. Українська вишивка XIX – початку XX ст. на Катеринославщині. Придніпров'я. 2013. С. 121 – 128.
16. Мода і стиль 20-х років – сукні та інший модний одяг URL: <https://helpmasterservice.com.ua/moda-i-stil-20-x-godov-platya-i-drugaya-modnaya-odezhda/> (дата звернення 12.01.23р.)
17. Нестеркова О. Орнаментальні діалоги : [про українську вишивку XVIII–поч. XX ст.] Культура і життя. 1999. 4с.
18. Оксана Караванская URL: <https://my.ua/persons/oksana-karavanska?msclkid=49abd34cd11c11ec8f7e432d8852dad7> (дата звернення 11.04.2023)
19. Павлуш К. О. Українська вишивка: регіональний аспект с. 84-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2012_12_24. (дата звернення 17.04.2023р.)
20. Регіональні особливості українських вишиванок URL: http://etno-vyshyvanka.kiev.ua/uk/Regionalni_osoblivosti_ukrajinskih_vishivanok.bXxDR/ (дата звернення 25.04.2023р.)
21. Сакральна символіка української вишиванки URL: <https://vzhe-vzhe.com/blog/religious-symbols-ukrainian-embroidery/?msclkid=071c5522d15a11ecad84ae8992c6daea> (дата звернення 14.04.2023р.)

22. "Силянка була оберегом від зурочень" - показали древні прикраси https://gazeta.ua/articles/lady-photo/_silyanka-bula-oberegom-vid-zurochen-pokazali-drevni-prikrasi/1039653 (дата звернення 14.05.2023р.)

23. Символіка української вишивки та орнаменти <https://svarga.ua/symbolika-ukrayinskoyi-vyshyvky-ta-ornamenty/> (дата звернення 13.05.2023р.)

24. Українське весільне вбрання URL: <https://paramoloda.ua/articles/ukraine-wedding-dress/> (дата звернення 13.02.2023р.)

25. Українські мотиви: Сучасні етнобренди <https://divoche.media/2018/03/13/ukrayinski-motivi-suchasni-etnobrendi/> (дата звернення 10.04.2023р.)

26. Формула творчості: теорія і методика мистецької освіти URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9088/1/2022.pdf> (дата звернення 21.04.2023р.)

27. Як визначити свій кольоротип: коротка інструкція URL: <https://bhub.com.ua/uk/yak-vyznachyty-svij-kolorotyp-kоротка-instruktsiya/> (дата звернення 15.02.2023р.)

28. Як українські вишиванки надихали зарубіжних дизайнерів URL: <https://ukranews.com/ua/news/428985-yak-ukrainski-vyshyvanky-nadykhal-y-zarubizhnykh-dyzauneriv> (дата звернення 11.03.2023)

29. oksanakaravanska
<https://www.instagram.com/p/CrOXi3VNwVM/?igshid=MDJmNzVkMjY=> (дата звернення 09.05.2023р.)

30. Svitlo про нас <https://svitlo.style/en/content/about-us> (дата звернення 12.02.2023р.)

31. versace <https://www.versace.com/international/en/world-of-versace/stories/news-projects/met-gala-2023.html> (дата звернення 15.05.2023р.)

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. А.1. Весільна сукня епохи бароко

Рис. А.2. Весільна сукня королеви Вікторії

Рис. А.3. Весільна сукня 20х років

Рис. А.4-А.5. Весільне вбрання України

Рис А.6.-А.7. Весільне вбрання України

Рис. А.8. Ефектні рукава

Рис. А.9. Оздоблення квітами

Рис. А.10. Багатоярусна спідниця

Рис. А.11. Розріз до стегна

Рис.А.12. Робота Оксани Полонець

Рис. А.13. Регіональний розподіл вишивки

Рис. Б.1.-Б.2. Роботи Оксани Караванської

Рис. Б.3. Робота бренду МАХА

Рис. Б.4. Робота бренду Весаче

Рис. Б.5. Робота бренду vyshyvanka embroidery

Рис. Б.6. Робота бренду Helenamia

Рис. Б.7.- Б.10. Ескізи колекції

Рис. Б.11. Основний ескіз

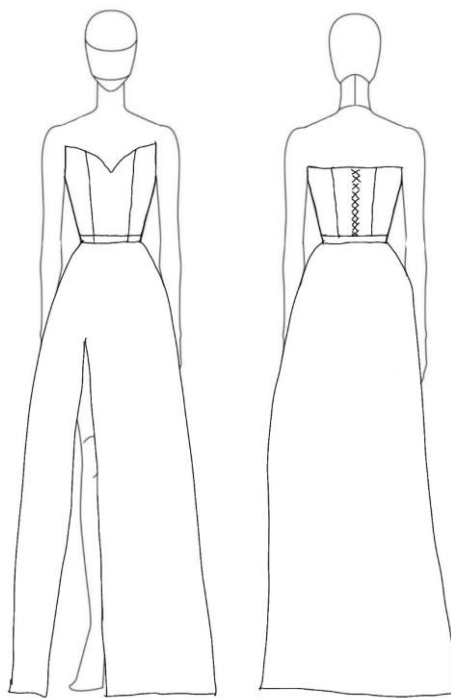

Рис. Б.12. Технічний ескіз основного виробу

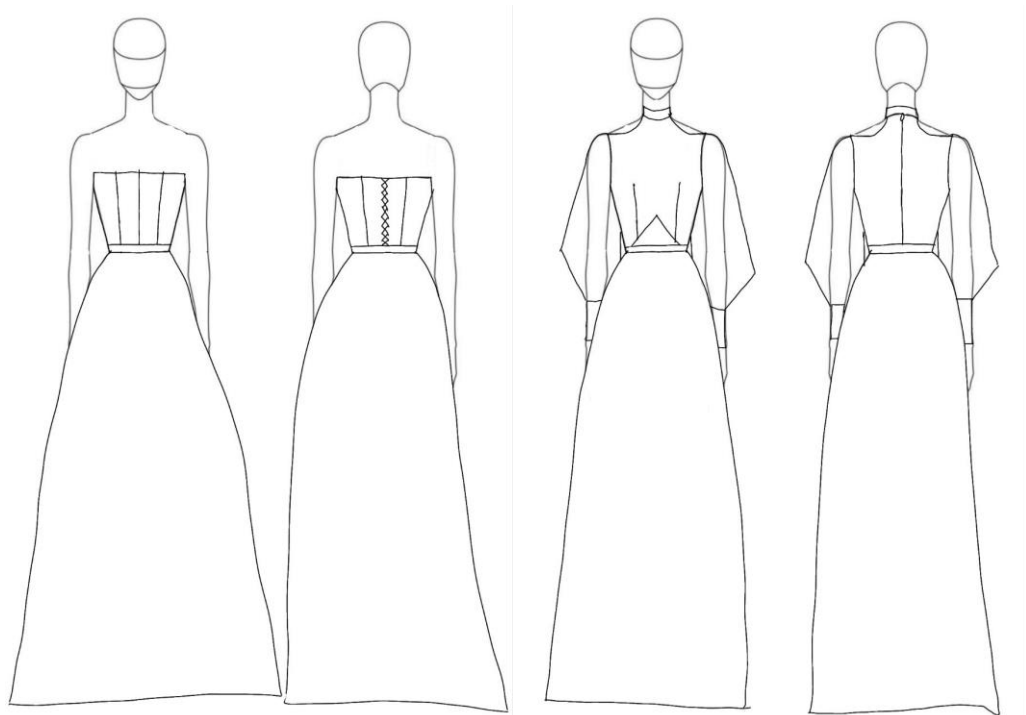

Рис. Б.13.-Б.14. Технічні ескізи

Рис. Б.15. Викрійка спідниці

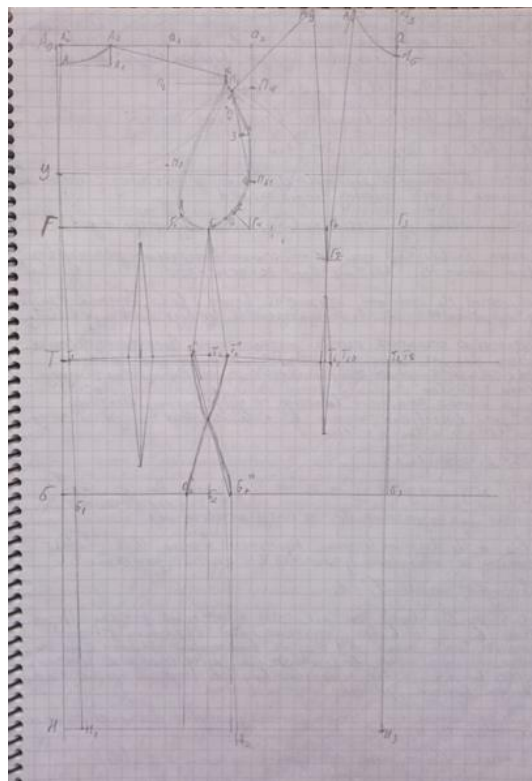

Рис. Б.16. Базова основа креслення плечевого виробу

Рис.Б.17. Викроювання корсету

Рис. Б.18. Частини корсету

Рис. Б.19. Варіанти вишивки

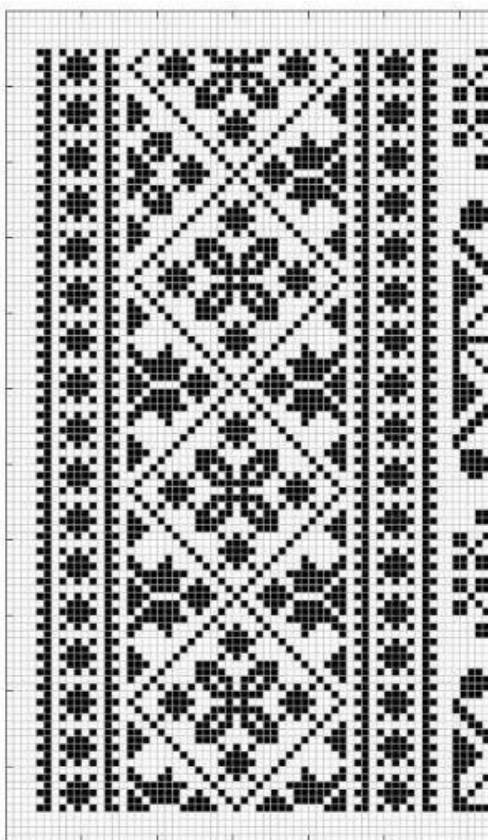

Рис. Б.20. Схема вишивки

Рис. Б.21. Канва на спідниці

Рис. Б.22. Канва на корсеті

Рис. Б.23. Процес вишивання

Рис. Б.24. Готова вишивка

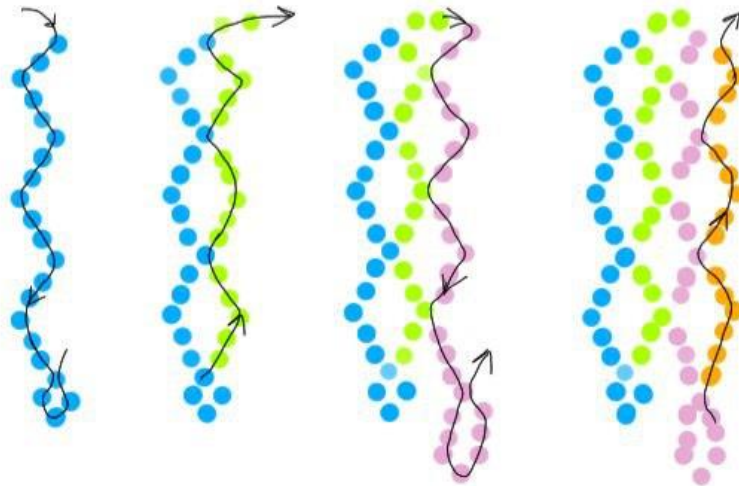

Рис. Б.25. Схема плетіння селянки

Рис. Б.26. Готова силянка